

61 KONST AKTUELLT DALSLAND

AKTUELLA UTSTÄLLNINGAR & PROJEKT PÅ DALSLANDS KONSTMUSEUM 14/3–31/5 2026

Lina-Ottília Karlsson *Can I protect you? I.*

PÅ DREJSKIVAN FÖDS FORMERNA

Det vilda, vackra landskapet var en av anledningarna till att keramikern och skulptören Cordula Bielenstein-Morich flyttade från Tyskland till Dalsland 1998. Hon tyckte allt fanns här.

–Så många sjöar och så mycket kultur!

Naturens former, system och uttryck, är också den källa hon ständigt öser ur när det gäller det egna konstnärskapet.

skogens hemligheter

»TÄNK INTE! LÅT DET HÄNDA!« Står det på ett vitt papper på väggen hemma hos Cordula Bielenstein-Morich. Citatet är hennes ledord i skapandet.

– Jag tänker inte så mycket när jag bygger. Det kommer till mig. Jag ser att »här behöver jag något« och så lägger jag till det. Mina skulpturer handlar människans väg mot att utveckla en äkta relation med alla varelser

vars existens vi delar, precis som de delar vår. Vi är beroende av naturen, men den är inte beroende av oss, säger Cordula Bielenstein-Morich.

Allt hon gör har sitt ursprung i drejade former. De bygger hon sen vidare på; böjer, skär och monterar. Hon arbetar både med bruksgods och skulpturalt.

Inomhus, i ett hörn i köket, har hon sin

drejskiva och arbetar här på vintern. Under sommaren är ett gammalt missionshus hennes ateljé.

I trädgården utanför bostaden, ett rött hus i Fengersfors, står flera av hennes större skulpturer i snön. Höga, gröna, kaktusliktande fantasiväxter med röda utväxter och små hål i stammen (i dem bodde getingar i somras!). Men också flera lägre, en med svällande blå- och vitrandiga former, ihopsmälta likt ett bulligt slott med tinnar och torn.

De höga är brända i delar och därefter sammanfogade. Inspirationen till detta byggsatstänkande hämtar hon från naturen själv, en frakens uppbyggnad liknar detta.

– Allt i naturen är så vackert, logiskt och harmoniskt uppbyggt. Varje varelse, ja allt som existerar, är för mig som en gudomlig förstelse i form, färg och funktion.

Cordula Bielenstein-Morich (f 1954) är uppväxt i det forna DDR, strax utanför Berlin. Fadern var scenograf och modern skådespelerska. Ett konstnärligt hem. Men det var inget hon hade glädje av, tvärtom.

– Jag fick inte gå på gymnasiet för jag var inget arbetarbarn.

Hon läste in gymnasiet på kvällarna istället och fick en lärlingsplats hos en krukmakare.

– Där lärde jag mig dreja och det var så tillfredsställande, man kan göra allt! Dra upp och trycka ner ... Och det går så snabbt!

Hon studerade därefter på konsthögskolan i Halle och jobbade sedan i keramikverkstaden hos en konstnär i Krakow i Polen, vilket mynnade i en utställning.

När muren föll i Berlin 1989 blev allt kaos, ingenting gick längre. Vid den här

Mrs Dalsland

tiden hade hon och hennes man, som är korgflätare, hunnit få fyra barn.

Efter ett tag normaliserades tillvaron och de kunde starta upp sina verksamheter igen.

– Vi packade in barnen i bilen och reste till mässor och marknader i Västtyskland. Det gick bra, för vi från DDR hade utvecklat en annan stil.

Efter en semesterresa till Bäckeфорs väcktes lusten att flytta till Dalsland. 1997 köpte de fyra små hus i Skåpafors och flyttade året

därpå. Cordula Bielenstein-Morich startade verkstad, utställning och café. Hon gick också en tvåårig kurs i bild och form på Kyrkeruds folkhögskola.

– Tänk att en skola kunde göra så mycket skoj, alla lärarna var konstnärer och väldigt öppna och fria. En stor skillnad från Tyskland, där allt är mycket mer formellt och hierarkiskt.

När konstnärskollektivet Not Quite startade upp sin verksamhet på bruket i Fengersfors blev Cordula Bielenstein-Morich en av medlemmarna och var med i uppbyggnaden av keramikverkstäderna. Idag ansvarar hon för ugnarna där. 2005 blev hon invald i Dalslands Konstnärsförbund.

– Det har betytt mycket, både att träffa andra konstnärer och att få delta i alla utställningarna.

Cordula Bielenstein-Morich har ställt ut separat i Sverige, Norge och Tyskland och finns bland annat representerad i Celadon Museet i Ganjing i Sydkorea.

– 2008 och 2009 blev jag inbjuden att delta i keramikfestivalen i Mungyeong i Sydkorea och 2011 till Celadon Festival Ganjing. Det har varit viktiga erfarenheter för mig.

ÄLSKAT LANDSKAP UNDER ATTACK

Under skog och sjö – In Utero II

Otto Hesselbom (1848–1913) är en av Dalslands mest kända konstnärer. 1910 köpte Nationalmuseum hans stämningsmåttade skymningsmålning *Vårt land*. Motiv från *Dalsland*, och målningen fanns länge på lyxtelegrammen. Så blev den känd och älskad över hela Sverige. En symbol för dåtidens nationalromantiska strömningar. Idag hotas idyllen, ett faktum som Lina-Ottilia Karlsson övertygande gestaltat.

I sin kamp för den dalsländska naturen har konstnären Lina-Ottilia Karlsson (f 1978) använt flera av Hesselboms målningar som utgångspunkt för sina egna, långt mörkare, bilder av Dalsland, landskapet som hon älskar. Det är en slags parafraser och ingår i ett projekt hon startade 2024. Då var hon djupt uppskakat av den kunskap som nått henne; att flera internationella prospekteringsbolag har statens tillstånd att leta efter metaller i Dalsland, provborrningar som görs för en eventuell framtida gruvdrift.

– Jag visste inte att det existerade! »Det har pågått länge« sade min pappa när jag frågade. Men jag fattade inte varför inte folk pratade mer om det, säger Lina-Ottilia Karlsson.

Till saken hör att Lina-Ottilia Karlsson är dalslänning i förskingringen. Hon är född i Sallebyn, Sundals-Ryr och uppväxt i Dals Rostock. 2002 flyttade hon till Stockholm i samband med att hon började bildlärarutbildning på Konstfack och har sedan blivit kvar. Nu har hon familj och barn och bor i Upplands Väsby men återkommer ofta till barndomstrakterna. Idag arbetar hon som fri konstnär och 2024 axlade hon ordförandeskapet för Dalslands Konstnärsförbund.

– Jag lämnade aldrig Dalsland, det går inte. Man behöver staden en period i sitt liv, för att vidga vyerna, träffa likasinnade och få perspektiv. Men för det själsliga och andliga är Dalsland den viktigaste platsen för mig. Jag behöver naturen där, och den fuktiga dalslandsluften!

Men naturen i Dalsland är alltså under attack. Det menar inte bara Lina-Ottilia Karlsson. En sky av överklaganden från markägare med flera, har följt på närvaron av prospekteringsbolagen. Undersökningarna har pågått sedan 1980-talet. (Artic Minerals

rapporterade senast 2025 att de gjort ett betydande fynd av koppar och silver.)

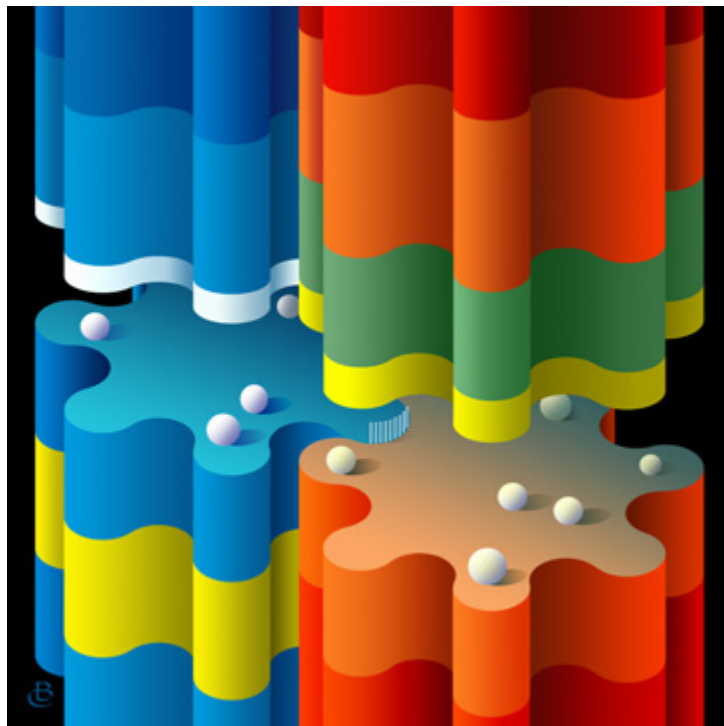
– Jag tycker man gör våld på något heligt. Jag mår dåligt av dagbrott och gruvschakt. Dalsland är speciellt, det är mycket av ett naturfolk som bor här. Man värnar om att ha kvar skogarna och lugnet, man är snäll mot naturen, säger Lina-Ottilia Karlsson.

Det var när hon skulle delta i en gruvdemonstration på Sergels torg i Stockholm som idén att göra en parafras på Hesselboms *Vårt land*. Motiv från *Dalsland* (1902) kom. Hon gjorde den i samma storlek som originalet (126 x 248 cm). Bakgrundens vackra sjölandskap lämnade hon intakt, men förgrundens dunkla skogslandskap har blivit något annat. Där syns några människor bakom mätinstrument iförda hjälm och arbetskläder. Rök och moln vilar över ett skymtande dagbrott där också en grupp kvinnor och barn står. Stämningen är tung och mörk. Målningen visades i Vårsalongen på Liljevalchs 2024.

Nu har hon gjort två nya målningar på samma tema. Denna gång har hon utgått från Otto Hesselboms *Över skog och sjö* samt *Forsen*. Hon kallar sina målningar *Under skog och sjö – In Utero I* och *Under skog och sjö – In Utero II*. Den sistnämnda finns med i jubileumsutställningen här på Dalslands konstmuseum.

– Jag lånar Hesselboms konst till mina dagbrott, på det viset får jag en relation till historien och nostalgin runt den. Det utmanar en romantisering jag själv bär på, både kring Dalsland och Hesselboms konst, men jag vill sända ett meddelande om att inte ta naturen för given, den är ingen förbrukningsvara. Den är själva grunden till liv, säger Lina-Ottilia Karlsson.

PIONJÄR MED DATORN SOM PALETT

Vårt Sverige 2025

Björn Carlén är Dalslands Konstnärsförbunds äldsta medlem. Han fyllde 90 år förra året och är den som varit med längst i förbundet. 1968 blev han invald och han var dess ordförande 1993-2007. Självt är han fortfarande högst verksam som konstnär.

– Det är inte så många av de gamla som är kvar nu, säger Björn Carlén och visar en folder från 1975. Då firade Dalslands Konstförening sitt 40-års jubileum och intog hela Liljevalchs konsthall i Stockholm. Många välbekanta namn syns bland utställarna, som Georg Suttner, Arne Isacsson, Sixten Lundbohm och Lizzie Olsson Arle, alla

namnkunniga dalslandskonstnärer som är döda nu. I utställningen fanns också de legendariska konstnärerna Olof Sager-Nelson (1868–1896) Otto Hesselbom (1848–1913) och K Ragnar Johannesson (1900–1962) representerade.

Björn Carlén var 40 år då, 1975, och det var andra gången han visade sin konst på

Liljevalchs. Nu, 50 år senare, har han deltagit sju gånger i Liljevalchs Vårsalong. Sammantaget har han visat sina bilder i 432 utställningar, både inom och utom landet. Bland dem skattar han grafiktriennalen i Krakow högst. Han finns representerad på många institutioner och museer och han har åtta offentliga utställningsuppdrag bakom sig. Bland dem finns den stora (180 x 360 cm)

målningen *Morgonstjärnan* som tillsammans med två utsmyckade pelare pryder huvudentrén vid Dalslands sjukhus i Bäckebo från 1983.

– Det har varit viktigt att vara med i Dalslands Konstnärsförbud. Det var den konstnärsgrupp för professionella som fanns när jag kom till Dalsland och som hade en aktiv utställningsverksamhet. Två gånger om året arrangerar Konstföreningen utställningar för förbundets medlemmar, Sommarsalongen och Höstsalongen.

Björn Carlén har bott i Åmål sedan 1962, då kom han till Dalsland lockad av ett lärarjobb. Han är född i Jönköping och utbildade sig till teckningslärare på Konstfack i Stockholm i slutet av 1950-talet.

– Då var teckningslärarutbildningen en ren konstutbildning. Att bli lärare var den möjlighet jag såg för att kunna försörja mig på min konst.

Björn Carlén arbetade som bildlärare i 40 år innan han fullt ut kunnat ägna sig åt sitt eget konstnärskap. Hans bildvärld ligger någonstans mitt emellan abstrakt och figurativt. Ofta mörka bakgrunder och en lite ödslig rymdkänsla. Bakom varje bild finns en berättelse, en konkret historia. Så hänger till exempel en serie målningar på väggen hemma hos honom, som i tre bilder beskriver perioden när han fick ett tufft cancerbesked, vad som hände sen och

lättnaden efteråt när ljuset återkom.

– Det lilla klotet kan vara jag själv eller en helt andlig varelse, förklarar Björn Carlén.

Han beskriver själv sitt konstnärskap med orden: »Balans, rytm, renhet, ordning, absolut klarhet men ändå mångtydighet. Geometriska former, ofta symboliska. Under senare tid även figurativa bildelement ...«

– Absolut klarhet, det är viktigt.

Han har genom åren arbetat i en mängd tekniker; olja, akryl, koppartryck, screentryck, film, airbrush, emalj och skulptur, men har idag begränsat sig till att enbart jobba i datorn.

Att skapa konst i datorn (så kallad Digital Painting, Giclée Fine Art) är inget nytt för Björn Carlén. Han var en av pionjerna och tog på 1980-talet fram ett eget ritprogram för en av de

första hemdatorerna, en Commodore.

– Jag presenterade mitt program på en konferens vid Umeå universitet, tänkte att lärarna skulle kunna ha nytta av detta, men de var inte intresserade. Jag var alldeles för tidig.

Idag arbetar Björn Carlén i två ritprogram; Photoshop och InDesign. Därefter skriver han ut målningen med ett speciellt bläck på syrafri preparerad bomullsväv i en storformat-skrivare, Epson Sure Color P7000, en megapjäs som han också har hemma.

Resultatet blir vad som kallas för ett digitalt konstgrafiskt verk. Och bilden kan, likt övriga grafiska tekniker, skrivas ut i en förutbestämd upplaga. Björn Carlén använder sig också av datorns möjlighet att skriva ut bilden i olika storlekar.

– Mina bilder är inga reproduktioner, de är skapade direkt i datorn. Varje detalj i bilden har jag målat med digital pensel, lager för lager. Det är viktigt att veta, betonar Björn Carlén.

Vårt EU 2025, inkl Dalsland

JUBILEUMS- UTSTÄLLNING HYLLAR DALSLAND

Dalslands Konstförening avslutar sitt 90-års-jubileum med en samlingsutställning på Dalslands konstmuseum.

Föreningen grundades 1935 av både konstintresserade och konstutövare. Idag har konstnärerna en egen organisation, Dalslands Konstnärsförbund. 60 av förbundets medlemmar har hörsammat inbjudan till denna jubileumsutställning som tar avstamp i

Otto Hesselboms kända målning *Vårt land*. Motiv från *Dalsland* från 1902, och frågar: Hur vill du beskriva vårt land idag? Det kan vara landskapet men lika gärna det känslomässiga och/eller politiska tillståndet.

I detta nyhetsbrev intervjuar vi tre av utställarna, tillika medlemmar i Dalslands Konstnärsförbund; **Björn Carlén, Lina-Ottilia Karlsson och Cordula Bielenstein-Morich.**

3 FÖRELÄSNINGAR

Under utställningsperioden ges tre söndagsföreläsningar i anslutning till temat.

29 MARS KL 17.00

»Varför är samtidskonsten så ful?«

Jörgen Svensson, Dalslands konstmuseums tidigare museichef, ger sin syn på saken.

12 APRIL KL 17.00

Sten Torstensson kåserar om äldre dalsländsk konst

Sten Torstensson är antikhandlare, konstkännare och även grundare av Dalslands konstmuseum.

3 MAJ KL 17.00

Rösträttens garderob

Maria Carlgren, nyutträttad museichef vid Dalslands konstmuseum, berättar om ett av sina tidigare projekt; *Rösträttens garderob*. Konstnären Otto Hesselboms hustru Hanna Hesselbom (1866–1945) var rösträtts-aktivist och ordförande för *Föreningen för kvinnans politiska rösträtt* i Säffle 1907–1914.

Maria Carlgren tar gärna emot information om Hanna Hesselbom och hennes gärning både innan och under föreläsningen.

MISSA INTE NÄSTA UTSTÄLLNINGSPERIOD: 6 JUNI–30 AUGUSTI

Sommarutställningarna öppnar 6 juni med **Cecilia Edefalk** i övre hallen, **Ekta (Daniel Götesson)** i nedre hallen och **Tillskärarakademin** i galleriet.

Aktuellt!

**Konstvandring
i Dalsland
14–17 maj**

ÖPPETTIDER:

Onsdag–söndag kl 11–17

Produktion: Dalslands konstmuseum

Texter: Anna-Stina Lindén Ivarsson

Form: Sara Lund, Reform

Upperud
464 40 Åsensbruk
0530-300 98

www.dalslandskonstmuseum.se

**Dalslands
konstmuseum**

Museet stöds av Västra Götalandsregionen, Melleruds kommun, Häfreströms företagspark & vänförening.

